

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **J. U.**, bývajúcí R., proti žalovanému : **Krajský súd v Žiline**, so sídlom Žilina, Orolská č. 3, **o zaplatenie 370,39 € s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 5 C 204/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 23. júla 2013 sp. zn. 14 Co 187/2013

t a k t o :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Revúca rozsudkom (v poradí druhým) z 29. januára 2013 č. k. 5 C 204/2010-108 zamietol žalobu žalobcu v časti o zaplatenie 370,39 €. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že žalobca si návrhom na začatie konania uplatnil aj nárok na úrok z omeškania za obdobie od splatnosti jednotlivých ďalších plátov, teda od 9.6.2007, od 11.12.2007, od 11.6.2008 a od 4.12.2008. Žalobca teda uplatnené právo jednoznačne kvalifikoval ako právo na úroky z omeškania, pričom označil počiatok plynutia omeškania dňom nasledujúcim po dni splatnosti jednotlivých plátov.

V súdnej veci sa žalobca celého nároku, teda zaplatenia sumy 881,14 € domáhal titulom úrokov z omeškania. Žalobca sa teda aj zaplatenia sumy 370,39 € domáhal titulom úrokov z omeškania.

V súvislosti so žalobcom uplatňovaným nárokom na zaplatenie sumy 370,39 € titulom úrokov z omeškania musí konštatovať, že keďže ustanovenie § 77 ods. 1 po novele zákonom č. 517/2008 Z.z. nadobudlo účinnosť až 1.1.2009, žalovaný mal povinnosť vyplatiť ďalšie platy žalobcovi hneď v nasledujúcom prvom výplatnom termíne, a teda najneskôr

do 15. januára 2009. Za obdobie do 15.1.2009 preto žalovaný nemohol byť v omeškaní, pretože dovtedy platná právna úprava neumožňovala vyplatenie ďalších plátov žalobcovi. Žalovaný – Krajský súd Žilina nemal povinnosť vyplatiť ďalšie platy žalobcovi v období pred novelou ustanovenia § 77 ods. 1 písm.c/ zákona o sudcoch a prísediacich, pretože mu to zákon neumožňoval. Nárok žalobcu požadovať úroky z omeškania v sume 370,39 € za obdobie od 9.6.2007 do 15.1.2009 je preto nedôvodný.

Právnu argumentáciu žalobcu uvádzanú žalobcom v bode II. A a B návrhu na začatie konania týkajúcu sa porušenia princípu rovnosti, diskriminácie, porušenia zásady prezumpcie nevinny a zákazu duplicitného potrestania, považuje za irelevantnú vo vzťahu k uplatňovanému nároku titulom úrokov z omeškania.

Pri uplatnení nárokov vyplývajúcich z nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, resp. nárokov vyplývajúcich z diskriminácie podľa antidiskriminačného zákona a pri posúdení, či určité konanie bolo alebo nebolo diskriminačné, resp. či ním bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania, sa kladie dôraz na dôvod diskriminácie uvedený v § 2 ods. 2 antidiskriminačného zákona. Určité konanie je možné posúdiť ako antidiskriminačné len vtedy, ak k nemu došlo z niektorých dôvodov uvedených v tomto ustanovení.

Antidiskriminačný zákon kladie dôraz na dôvod diskriminácie, čo znamená, že k porušeniu zákazu diskriminácie, resp. porušeniu dodržania zásady rovnakého zaobchádzania môže dôjsť len konaním vedeným z niektorých dôvodov uvedených v antidiskriminačnom zákone. Nie je pritom vylúčené, aby osoba bola diskriminovaná kumulatívne z viacerých dôvodov uvedených v antidiskriminačnom zákone (napr. z dôvodu pohlavia a z dôvodu príslušnosti k etnickej skupine alebo z dôvodu pohlavia a veku, alebo z dôvodu sexuálnej orientácie a veku a pod.). Len ťažko však možno prima facie, teda na prvý pohľad považovať za diskriminačné konanie žalovaného, ktorý vykonáva svoju činnosť v zmysle zákona a ktorá mala byť v prípade žalobcu vedená iným spôsobom ako to tvrdil žalobca.

S poukazom na vyššie uvedené návrh žalobcu v časti o zaplatenie 370,39 € ako nedôvodný zamietol.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalobcu rozsudkom z 23. júla 2013 č. k. 14 Co 187/2013-139 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť jeho dôvodov. Dáva za pravdu žalobcovi, že pokiaľ jeho nároky

vyplývajúce z protiústavného zákona týkajúce sa mzdy neboli vyplatené, je povinnosťou platiteľa mzdy po konštatovaní neústavnosti zákona mzdové nároky žalobcovi vyplatiť. Žalovaný ako platiteľ mzdy však nezadržal svojvoľne platbu mzdy pre žalobcu, ale táto bola zadržaná na základe hoci neústavného ale vtedy platného zákona. Uplatňované úroky z omeškania sú v skutočnosti škodou, ktorá žalobcovi vznikla v dôsledku toho, že zadržaná mzdu nemohol vo výplatnom termíne zrealizovať. Táto „škoda“ však nevznikla zo svojvoľnej činnosti žalovaného. Škodu v skutočnosti spôsobil štát. Pri realizácii takejto náhrady však nie je pasívne legitimovaný žalovaný. Rozhodnutie prvostupňového súdu považuje vrátane rozhodnutia o trovách konania argumentačne náležite zdôvodnené.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti odôvodnenia je v zásade len spojením citácie právnych noriem (prípadne maximálne ich všeobecného výkladu) a konštatácií súdu, bez vymedzenia východísk, či konkrétnych úvah, ktoré okresný súd viedli k dotknutým konštatáciám. Napríklad konštatovanie, že právnu argumentáciu v bodoch II. A a II. B v návrhu považuje za irelevantné. Odvolací súd sa síce (opätovne) stotožnil s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ale svoje predchádzajúce stanovisko doplnil o (významné) konštatovanie, že zákon (zrejme § 77 ods. 1 písm.c/ zákona č. 385/2000 Z.z. v znení účinnom v roku 2007 a 2008, keďže žiadne označenie právneho predpisu či zákonného ustanovenia neuvádza), bol protiústavný. Uvedené zakladá značnú protirečivosť rozhodnutia odvolacieho súdu. Na jednej strane sa stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu (vrátane napríklad konštatovania, že právna argumentácia v bodoch II. A a II. B, t. j. práve argumentácia o protiústavnosti považuje za irelevantnú), na strane druhej súčasne výslovne protiústavnosť konštatuje. Bez ohľadu na uvedenú rozpornosť odvolací súd však ďalej nevysvetlil, osobitne v spojení so zásadnou právnou námietkou (obsiahnutou už v prvotnom návrhu časť II. A a B), prečo nie je možné priznať nárok majúci základ v ustanoveniach ústavy. Zároveň púhou konštatáciou, bez akejkoľvek úvahy, je záver o tom, že „pri realizácii takejto náhrady však nie je odporca pasívne legitimovaný“. Následné vytknutie, že zrejme neporozumel odôvodneniu rozhodnutia okresného súdu, hoci je právne vzdelaný, považuje za nie celkom primerané významu súdneho rozhodnutia odvolacieho súdu. Odvolací súd na jednej strane „volá“ po stručnosti odôvodnenia na strane druhej zbytočne obširne, takmer doslovne, prepisuje rozhodnutie súdu prvého stupňa a tiež odvolanie. V podstate nad rámec dovolacieho konania, ktoré sa týka námietky odňatia možnosti konať pred súdom, opakovane poukazuje, že z čl. 2 ods. 2 Ústavy SR je nepochybné, že súd môže (vo význame musí) konať (aj) iba na základe ústavy a v jej

mediach, čiže aplikácia jednotlivých právnych predpisov musí byť v súlade s Ústavou SR, čo napokon jednoznačne vyplýva z čl. 152 ods. 4 Ústavy SR. Judikatúra Ústavného súdu SR rovnako jednoznačne zadefinovala povinnosť všeobecných súdov poskytovať ochranu nielen zákonnosti ale prioritne aj ústavnosti. Nedostatkom odôvodnenia trpia aj jeho časti týkajúce sa náhrady trov konania. Okresný súd vôbec neuviedol, akou úvahou sa riadil pri aplikácii § 142 ods. 2 O.s.p. a odvolací súd uvedené vyhodnotil ako argumentačne náležité. Je nepochybné, že postupom a rozhodnutím súdov oboch stupňov došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu, konkrétne jeho neoddeliteľnej súčasti – práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že považuje rozhodnutie tak súdu prvého stupňa ako aj odvolacieho súdu, ktorými došlo k právoplatnému zamietnutiu žaloby v časti o zaplatenie 370,39 € za vecne správne – odkazuje na vyjadrenie vo veci zo dňa 19. mája 2011, na obsahu ktorého argumentačne trvá.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý má právnické vzdelanie (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť (len) právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, avšak nie v každom prípade, ale iba ak ho právna úprava pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky je v dovolacom konaní oprávnený rozhodnutia odvolacieho súdu preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov v prípadoch uvedených v ustanovení § 242 ods. 2 písm.a/ až d/ O.s.p. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O.s.p., neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, iba že by tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Pre účely predmetného dovolacieho konania je vhodné zdôrazniť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd tu nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať rozhodnutie z akýchkoľvek hľadísk. Posúdiť

správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má (a to je potrebné osobitne zdôrazniť) prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ňu dovolací súd – na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu – nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Podľa § 238 ods. 5 O.s.p. dovolanie nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo pohľadávky sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde.

V danej veci bolo dovolaním žalobcu napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sume 370,39 €, ktorá suma nedosahuje trojnásobok minimálnej mzdy v čase podania žaloby. Minimálna mzda v deň podania žaloby, t. j. 24. septembra 2010 bola v zmysle Nariadenia vlády č. 441/2009 Z.z. stanovená na sumu 307,70 € a jej trojnásobok predstavuje sumu 923,10 €. Preto je dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu podľa uvedeného ustanovenia § 238 ods. 5 O.s.p. neprípustné.

Dovolanie žalobcu by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa tiež otázkou, či

konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. (tzv. vady zmätočnosti). Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady (§ 241 ods. 2 písm.b/ O.s.p.) a prípadne nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.), i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorých procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Dovolateľ existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 písm.a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdov nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Dovolateľ v dovolaní namietal, že konanie je postihnuté práve takouto vadou založenou na nedostatočnom odôvodnení (resp. nepreskúmateľnosti) rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 157 ods. 2 O.s.p.), čo súčasne zakladá porušenie jeho práv na súdnu ochranu (čl. 46 ústavy) a právo na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 Dohovoru) v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, neurčitosť, nezrozumiteľnosť a nevyporiadanie sa so všetkými jeho odvolacími námietkami a námietkami uvádzanými v konaní a preto v konaní v konečnom dôsledku vec nesprávne právne posúdil.

Pokiaľ žalobca namietal nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, treba uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov; ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplýva aj z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princíпов predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu, presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O.s.p. m. m. I. ÚS 243/2007) pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené

v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís došiel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.; obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Krasko c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O.s.p.). Vo svojej ustálenej judikatúre ústavný súd zdôraznil, že odôvodnenie rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/2009).

Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok všeobecného súdu aj v situácii, keď všeobecný súd svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

Dovolací súd došiel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa (v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p.) spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, čo platí tak pre rozsudok súdu prvého stupňa (§ 157 ods. 2 O.s.p.) ako aj pre rozsudok odvolacieho súdu (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne, zakladajú v súhrne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť; tým však nie je zodpovedaná (ani inak dotknutá) otázka správnosti právneho posúdenia veci konajúcimi súdmi.

Súdy oboch stupňov jasne a dostatočne vysvetlili právne dôvody, pre ktoré žalobu zamietli. Zhodli sa na tom, že ustanovenie § 77 ods. 1 po novele zákonom č. 517/2008 Z.z. nadobudlo účinnosť až 1.1.2009, a teda žalovaný mal povinnosť vyplatiť ďalšie platy žalobcovi hneď v nasledujúcom prvom výplatnom termíne, teda najneskôr do 15. januára 2009. Za obdobie do 15. januára 2009 preto žalovaný nemohol byť v omeškaní, pretože dovtedy platná právna úprava neumožňovala vyplatenie ďalších plátov žalobcovi. Žalovaný nemal povinnosť vyplatiť ďalšie platy žalobcovi v období pred novelou ustanovenia § 77 ods. 1 písm.c/ zákona o sudcoch a prísediaciach, pretože mu to zákon neumožňoval. Nárok žalobcu požadovať úroky z omeškania v sume 370,39 € za obdobie od 9.6.2007 do 15.1.2009 je preto nedôvodný. Právnu argumentáciu žalobcu uvádzanú v bode II. A a B návrhu na začatie konania týkajúcu sa porušenia princípu rovnosti, diskriminácie, porušenia zásady prezumpcie nevinny a zákazu duplicitného potrestania považovali za irelevantnú vo vzťahu k uplatňovanému nároku titulom úrokov z omeškania. Uviedli, že pri uplatnení nárokov vyplývajúcich z nedodržania zásady rovnosti rovnakého zaobchádzania, resp. nárokov vyplývajúcich z diskriminácie podľa antidiskriminačného zákona a pri posúdení, či určité konanie bolo alebo nebolo diskriminačné, resp. či ním bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania sa kladie dôraz na dôvod diskriminácie uvedený v § 2 ods. 2 antidiskriminačného zákona. Určité konanie je možné posúdiť ako antidiskriminačné len vtedy, ak k nemu došlo z niektorých dôvodov uvedených v tomto ustanovení. Len ťažko však možno prima facie, teda na prvý pohľad považovať za diskriminačné konanie žalovaného, ktorý vykonáva svoju činnosť v zmysle zákona a ktorá mala byť v prípade žalobcu vedená iným spôsobom ako to tvrdil žalobca. Pokiaľ žalobca v odvolacom konaní zotrval na svojej argumentácii, aj odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa o neopodstatnenosti žaloby z uvádzaných dôvodov, ponúkol dostatočné vysvetlenie toho, prečo z právneho hľadiska nebolo možné akceptovať argumentáciu odvolateľa (žalobcu). Doplnil, že žalovaný ako platiteľ mzdy nezadržal svojvoľne platbu mzdy pre žalobcu, ale táto bola zadržaná na základe hoci neústavného ale vtedy platného zákona. Uplatňované úroky z omeškania sú v skutočnosti škodou, ktorá žalobcovi vznikla v dôsledku toho, že zadržanú mzdu nemohol vo výplatnom termíne zrealizovať. Táto „škoda“ však nevznikla zo svojvoľnej činnosti žalovaného, túto v skutočnosti spôsobil štát, pri realizácii takejto náhrady však nie je pasívne legitimovaným žalovaný.

Obsah dovolacích námietok smeroval tiež k spochybneniu správnosti právneho posúdenia veci konajúcimi súdmi (§ 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Právnym posúdením je

činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 112/2001 zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantným dovolacím dôvodom, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov však nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p., lebo (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdom účastníkovi konania neznemožní realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010).

Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že žalobca neopodstatnene namieta, že v konaní mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalobcu nevyplýva z § 238 ods. 5 O.s.p., ani z § 237 O.s.p. Dovolanie preto odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. bez toho, aby skúmal opodstatnenosť dovolateľom uplatnených dovolacích dôvodov v zmysle § 241 ods. 2 písm.b/ a c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. novembra 2014

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová